

Sfera

info

VILNIAUS
FANTASTIKOS
KILBIC
DORADO
INFORMACINIS
LEIDINYS
Nr. 1(11)

1992

sausis

Štai ir vėl po pusantrų metų pertraukos Jūs laikote naują "InfoSferos" numerį. Per 1989-1990 metus buvo išleista 10 numerių, vienas specialiai skirtas "Lituanicon'90", vienas rusų ir vienas anglų kalba. Būtinybė atnaujinti šį laikraštuką, kad ir nelabai palankiu metu, manau, - akivaizdi.

Visų pirma, dėkoju Jums už Kalėdinius ir Naujametinius sveikinimus, atsiųstus man ir "Dorado" klubui, ir nors pavėluotai sveikinu Jus su praėjusiomis šventėmis ir beprasidedančiais Beždžionės metais, kurie, tikiuosi, neiškrės nemalonių pokštų. Ašid taip pat už laiškus ir atsiprašau, jei kam neatsakiau.

Praėjusieji metai buvo gana reikšmingi Lietuvos fantastikos gyvenime. Kaune birželio mėnesį įvyko antpasas "Lituaniconas". Pagaliau pasirodė Pasaulinės fantastikos žurnalas "Kaukas". Nedideliu tiražu išleistas ir kitas fantastikos žurnalas "Sfera" pirmasis numeris. Išleista ir pirmoji naujos knygos serijos "Pasaulinės fantastikos Aukso Fondas" knyga "Užslinks naktis". Dienos šviesą išvydo dar vienas naujas žurnalas "Aplink pasaulį", kuriame šiek tiek vietos skirta ir fantastikai.

Prieš 15 ar daugiau metų savo užrašų knygutėje pasiūlyčiau 4 punktus, kuriuos įgyvendinus, galvočiau, fantastika Lietuvoje, jei ne suklestės, tai bent gaus naują impulsą tolesniam vystymuisi. Tai: 1) klubai, 2) biblioteka, 3) renginiai, 4) žurnalas. Pirmuosius tris punktus pavyko realizuoti, kiek tai buvo įmanoma tais ideologinių draudimų laikais, jau prieš 10 metų. 1979 m. buvo įkurtas Vilniaus fantastikų klubas, kuriame pradėjome kaupti knygas ir kitus leidinius, o prisiglaudus Vilniaus planetariume, ėmėme organizuoti respublikinius seminarus fantastikos mėgėjams. Žurnalo idėja, lyg tolimas vilties žiburėlis, švyrtoje ūkanotoje ateityje, nora žurnalo vaidmenį savotiškai atliko 1981-1984 m. "Komjaunimo tiesoje" spausdinamas skyrelis "Fantastika" ir klubo rengiamas puslapis "Jaunimo gretose". Šie pirmieji žingsniai primena klaidžiojimą apgraibomis tamsiame labirinte: daug ko nežinojome, bet šidelis ryštas padėjo pereiti puvesiais trenkiančius ribotų galimybių koridorius. Ir kai klubinis judėjimas ėmė plisti Lietuvoje (susikūrė klubas Kaune), kai mūsų veikla tapo apčiuopiama, kai įsitraukėme į Sovietų Sąjungos žemų judėjimą, 1984 m. nuo sunkiausių ideologinių instancijų gavome gerai per galvą ir buvome priversti susigūti savam kampe. Pirmąją vėją iš pradžių atnešė "InfoSferą", "Lituaniconą" ir štai "Kauką" ir "Sferą".

Kažkada nuo H. Gernsbeko žurnalo prasidėjo visa šiuolaikinė JAV fantastika. "Kauko" redakciją jau pasiekė priekalštai, kad jame mažai skirama vietos lietuvių fantastikai. Tai tiesa, bet prisiminkime, kad ir "Sajens vander storis" žurnale iš pradžių buvo spausdinama Ž. Verno, H. Velso kūryba ir tik po kelių metų - amerikiečių. Suprantama, kas tinka Amerikai, netinka Lietuvai... Mano apintoje guli didelė lietuvių autorių apsakymų krūva, ir tik labai maža jos dalis tikėtų spaudai po geroko stiliaus patvarkymo. Deja, jaunieji autoriai, kaip pastebėjau,

nelabai linkę tobulinti savo kūrinius. O kokią įtaką Lietuvos fantastikai padarys naujieji žurnalai ir koks bus jų padūjį likimas, parodys Laikas.

Praejusieji metai buvo pažymėti ir akadmiškos netekties ženklais. Iš mūsų tarpo pasitraukė vienas talentingiausių šiuolaikinės lietuvių fantastikos kūrėjų Vytautas Korbutas. Jo knygos "Skorpiono ženklas" ir "Nemirtingumo lygtis" pasauglystėje man padarė didžiulį įspūdį. Vis dar laukiame pasirodant jo fantastinio grotesko "Samariečiai". Tonka pastebėti, kad senoji mūsų fantastų karta, atkakliai nešusi fantastikos deglę, sustojo. Visa viltis - jaunieji literatai. Džiugu, kad 1990 metais savo pirmasias knygytes išleido moksleiviai M. Peleckis, E. Jankauskas, J. Vikšraitytė, o praejusiais metais pasirodė inžinieriaus S. Sinkaus apsakymų rinktinė "Mėlynas krantas - keistų nuotykių respublika", subliukuota su A. Kibicko kūriniams. Šiads pašėlusio kaimų kilimo ir nestabilios ekonomikos laikais knygy ir žurnalu leidyba tampa daugiau nei problematiška. Anksčiau fantastinių knygy leidybą ribojo ideologiniai varžtai, dabar - ekonominiai sunkumai.

Norėdėiu dar paminėti, kad praejusiais metais buvo parengtos fantastinio vaidmenų žaidimo "Požemiai ir drakonai" taisyklės lietuvių kalba. Pasirodė Lietuvos fantastikos mėgėjų žinybas, pirmasis tokio pobūdžio (nors ir kuklus) leidinys mūsų pašėngėje.

Malonu tai, kad Alytuje ir Viesvienuose (kiek man žinoma) leidžiami mėgėjiški leidiniai (fenziniai) panašūs į šį, tik juose daugiau skelbiami vietinių autorių kūriniai. Alytaus klubo "Soliaris" nariai rengia "Besvarumo bokštas", o žemėdai - "Vilties daigą". Dėkoju jų leidyboms už atsilygintus numerius. O štai prieš Naujus Metus gavau laišką iš Naujosios Akmenės, kuriame pranešama, kad miesto gyvavusi Lietuvos fantazuojančių vaikų lyga ir jos laikraštėlis "Terra Phantasia". Pastarojo žlugimui įtakos turėjo ir mano kritika, kuri, pasak laiško autoriaus, "buvo paskutinis vėjo gūsis, išsklaidęs šią oro pilį". Kiek pamenu, mano kritika buvo tik geranoriška, bet visgi jaučiuosi esąs kaltas ir norėdamas ją išpirkti bei pagyvinti mūsų fenzų veiklą skelbiu

"InfoSferos" konkursą.

kuriame išaiškinsime geriausią Lietuvos fenzinę. Prizas nemokama "InfoSferos" metinė prenumerata ir, pagal galimybes, - fantastinės knygos. Savo žurnalukus, laikraštėlius ir lapelius siųskite "InfoSferos" adresu. Ir pernešyk nesikrimkite, jei jūsų viltys sudužo, miesto "eiti" vienas ar kitas leidinys. Štai, pavyzdžiui, bulgarų žurnalas "Orphia", kuriame anglų kalba buvo publikuoti geriausi slavų tautų fantastų kūriniai, į kurių buvo "sučišta" nematai dolerių, kuris blizgėte blizgėjo nuo geriausio poligrafinio "maisto" ir kuris buvo reklamuote išreklamotas visame pasaulyje. Ilugo nespėjęs atsistoti ant kojų!

Išleidome ir mes anglų kalba antrąjį fenzino "The Contact" numerį ir gavome neblogus atsiliepimus apie jį iš Vakarų fenzų.

Štai, berods, ir viskas, ką glaudžiai norėjau paminėti, prisiminęs praejusius metus.

Tikiuosi, kad Jūs savo laisvais, žinutėmis, straipsneliais, kūriniams prisidėsite prie "InfoSferos" leidimo, nes ji - visų mūsų bendras reikalas. "InfoSfera" nėra komercinis leidinys, tad honorarai ir atlyginimai nemokami. Visos gautos lėšos už jos prenumeratą skiriamos dauginimo ir pašto išlaidoms padengti, ji platinama tik tiems, kas ją užsako.

Gero skaitymo!

ILGAS RAŠYTOJŲ
JUDOSIOS DĖMĖS
PRAŠYPTIS
SĖJIMO ODĖJĖJ

EVALDAS JANKAUSKAS

VALDOVO

ŠIRDIS

L I K I M A S

Radvilė sėdi žvakių liepsnos vos vos apšviestame kambaryje ir piešia. Ugnies atšvaitai šokčioja sienomis, atgaivindami tylūs daiktų šešėlius, kurie baugiai slankioja pakampėmis tartum nedrįsdami prieiti artyn ir pašvelgti į piešinį. Radvilė retkarčiais kilstelė akis į tamsų, žvaigždėmis lyg rasos lašeliais nubertę dangų ir atsidūsi vėl palinkta prie lapo. Tas piešinys turės būti pats geriausias iš visų jos piešinių. Radvilė ilgai dėsle nesiryždama jį pradėti. Tačiau šiandien pajuto, kad laikas atėjo. Ji norėjo pavalsduoti Likimą.

- Arba šiandien, arba niekada! Net jeigu tekstų dirbti kiaušų sakti! - drebančiomis rankomis spausdama melvai sidabrinių popieriaus lapų mustebusiai motinai pareiškė mergina. Motina neprieštaravo, tik pasakė, kad jei dukra, piešdama prie žvakių šviesos, sugadins akis, galės kaltinti pati save.

Tą lapą ji per senelės laidotuves atsitiktinai aptiko jos namo palėpėje.

Bet Radvilė nesiklausė tų priekaištų - visas jos mintis jau buvo užvaldęs vienas tikslas troškimas: piešti, piešti, piešti...

Ant lapo pamatė ima ryškėti merginos kontūrai. Toji mergina stovi palinkusi virš apvalaus staltiese apdengto stalelio, vienoje rankoje laikydama degtukas, kitoje - dar neuždegtą žvakę. Kiek toliau iš tamso išnyra senoviškas supamas krėslas. Per jo atlošą permeta languote vilnonė skara. O virš lovos, ant sienos, tįks didelis laikrodis, kurio rodyklės artėja prie dvylikos...

Staiga piešiniu perbėga lengvas virpuly. Radvilė krūpteli, paleidžia iš rankos degtuką ir perbraukia pirštais per degančią kaktą. "Fervargau! dingteli mintis. - "Reikia pailsėti!"

Pasigirsta duslas laikrodžio dūžiai. Nėra abejonės - tai muša laikrodžio iš piešinio, nes Radvilės namuose tokio laikrodžio nėra. Virpėdama iš baimės Radvilė išmeigia žvilganį į piešinį ir pajunta, kad negali atplėsti nuo jo akių, nes... nes...

Anoji, nupieštoji, mergina nesukubėdama užliebia žvakę, paskui iš lėto atsitiešia, pasuka veidą į Radvilę ir nusišypsuoja. Jos šypsena lidna, bet kažkur stygta.

- Negali būti... - purto galvą Radvilė, vis dar negalėdama atitraukti žvilgančio nuo kę tik atgijusio savo piešinio. - Negali būti...

Bet ten tikrai ji pati - jos ilgi gelsvi plaukai, didelės, kiek mustebusios pilkos akys ir labai paįstama šypsena.

Staiga visos žvakės ant Radvilės stalo užgęsta ir piešėja paskęsta tamsoje. Ir tik nuo anos Radvilės uždegtos žvakės sklinda blanki paslaptinga šviesa. Radvilę žiūri į tą liepsną ir jautia, kad jai pradeda svaiigti galva, aptemsta akys...

- Popierius! - stingstančiomis lūpomis kužda Radvilė. - Juk tai popie... Radvilės galva nusvyra ant stalo. O piešinyje, žvakės apšviestame kambaryje, nuaidi juokas tos, kuri gal ir ne sava valia atėmė iš Radvilės gyvybę.

Tai ir buvo Likimas.

Herta Matulionytė

EATINAS

Į pakilimui parengtą erdvėlaivį ateina naujas komandos narys ir atsi-neša didžiulį, net blizgantį iš riebumo katina. Susiranda kapitoną ir teiraujasi, ar šis leisias namini žveri į laivą pasiimti.

- Būtinai pasiimk, - sako kapitonas.

- Aš... aš labai džiaugiuosi, - dėkoja katina mėgėjas.

- Aš irgi. Pernai su katina taip puikiai išvalėm reaktorį. Nesulygin-si su jokia mechaniniu valytuvu. Tik triukšmauja. Nespėsi įjungt - jau kniaukia, staugia. Gal tavo katinas remesnis?

VYTAUTO NORBUTO PREMIJA

Praejusių metų gruodžio 14 d. Respublikiniuose moksleivių techninės kūrybos rūmuose buvo susirinkę fantastikos mėgėjai iš įvairių Lietuvos vietų. Daugiausia buvo kalbama apie pagrindines Vytauto Norbuto premijos nuostatas. Nors buvo stvyrę Kauno, Utenos, Alytaus, Pakruojo klubų atstovai bei fėnai iš kitų miestų, priimto sprendimo negalime laikyti galutinio. Tai, kas išdėstyta žemiau, tėra pagrindinis tolesnei diskusijai, tad laukiame Jūsų pastabų ir pasiūlymų. Premijos nuostatai, manau, galėtų būti priimti šių metų "Lituanicono".

Lietuvos fantastikos mėgėjų įsteigta Vytauto Norbuto premija teikiama "Lituanicono" ar kito Lietuvos fantastikos mėgėjų renginio metu už geriausią praėjusių metų originalų fantastikos kūrinį, publikuotą masinėse informacijos priemonėse (masinė informacijos priemonė vadinamas leidinys, išleistas daugiau kaip 100 egz. tiražu).

Buvo pasiūlyta įsteigti vieną pagrindinę ir kelias paskatinamąsias Vytauto Norbuto premijas, o St.Šliužinskas iš Alytaus siūlo įsteigti dvi premijas - didiąją (už romanus ir apysakas) ir mažąją (už apsakymus ir noveles). Mano manymu, Vytauto Norbuto premija turėtų būti viena, ir nevertėtų jos smulkinti ar skaidyti pagal žanrus. Jei bus paskatinamosios premijos, vadinasi, ir jos laimėtojas galės vadintis Vytauto Norbuto premijos laureatu? Ši premija turėtų būti prestižinė, o lietuvių fantastika dar nėra tokia gausi, kad galėtume dalinti premijas pagal kelias kategorijas.

Kol kas labai mišlota lieka laureato(q) nustatymo procedūra. Ji galėtų būti kad ir tokia: "Lituanicono" ar kito gausesnio žanro susibūrimo metu išrenkamas Vytauto Norbuto premijos komitetas. Kitais metais renkamas naujas arba perrenkamas esantys jos nariai. Komitetas rūpinasi visais organizaciniais klausimais, sudaro kandidatų arba visų publikuotų kūrinių sąrašą, kurį paskelbia "InfoSferoje" ar kitokių būdu išplatina žanro tarpe. Atsišvelgdamas į balsavimo rezultatus jis nusprendžia, kam teikti premiją. Galimas ir toks variantas, kai komitetas tik susumuoja balsus ir paskelbia rezultatus.

Laukiame Jūsų laišku.

G.Beresnevičius

LITUANICONAS

KAUNAS '91

Taip vadinasi Lietuvos fantastų konventas arba, lietuviškiu pasakius, susitikimas, konferencija. Antrasis toks renginys įvyko praėjusių metų birželio 27-30 dienomis Kauno profesorių kultūros rūmuose. Organizavo jį Kauno fantastikos mėgėjų klubas "Fenikas", prisidėjo Vilniaus fantastų klubo "Dorado" nariai.

Konvente dalyvavo apie pusantro šimto fantastikos gerbėjų iš įvairių Lietuvos vietų bei fėnai iš Rusijos, Ukrainos, Lenkijos ir Švedijos.

"Lituanicon'91" prisidėjo tylos minutė, pagerbiant Vytauto Norbuto atminimą, jo metu nutarta įsteigti Vytauto Norbuto premiją.

Konventas vyko trintis arštais. Norintieji galėjo dalyvauti paskaitose, diskusijose, susitikimuose su Lietuvos rašytojais fantastais ir užsienio žemais. Atakiroje salėje nuo ryto iki vakaro buvo demonstruojami fantastiniai videofilmai, o žaidimų kambaryje stalus užgulė sėdėjo vaidybinio žaidimo "Potėmiai ir drakonai" dalyviai...

1992-ųjų "Lituaniconas" taip pat vyks Kaune birželio mėnesį!

Smulkesnę informaciją pranešime vėlesniuose "InfoSferos" numeriuose.

FIRMASIS LIETUVIŠKAS FENZINAS

1991 m. Lietuvoje pasirodė pirmasis fantastikos žurnalas (mėgėjiškas žurnalas). Vadinasi jis labai paprastas: "Vilniaus universiteto fantastų klubo biuletenis". To paties klubo, kurio nariai vėliau pakrikštijo jį "Dorado" vardu. Ši nedidelis formato žurnalukas išleido, o tiksliau, atspausdino mašinėle 5 egzempliorius, tuometiniai klubo aktyvistai R. Buivydas, A. Kakaras, G. Beresnevičius. Ruošiant jį prisidėjo G. Denafas, A. Minikauskas, K. Šeudžius. Per 1981-uosius metus buvo parengti 5 numeriai (pirmasis-11-os, penktasis-34 puslapių). Biuleteniuose buvo spausdinami klubo narių kūrinėliai, straipsneliai, žinutės. Paskutinis 6-asis numeris pasirodė jau 1982 m. Biuletenis neteko aktualumo, kai "Kamjaunimo tiesoje" atsirado skyrelis "Fantastika", kuriam talkininkavo klubo nariai.

FREUCON' 92

Balandžio 24-26 dienomis Freudenstade vyks didžiausias Vokietijos konventas "Freuconas", kuriame bus reprezentuojami visi fantastinės literatūros ir meno žanrai. Konvento garbės svečiai - I. Banks (Anglija), J. Brunner (Anglija), N. Spinrad (JAV), D. Walther (Prancūzija). Be jų, ketina stvykti daug kitų rašytojų, dailininkų, režisierių. Konvento organizatoriai kviečia taip pat fėnus ne tik iš Vokietijos, bet ir iš kitų šalių. Buvusios Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos fėnams įėjimas į konventą bus laisvas (Vakarų Europos fėnams teks mokėti 65 Vokietijos markes, jei nebus užsiregistravę iš anksto).

Ketinantys nuvykti į konventą rašykite šiuo adresu:

Achim Sturm,
Woltersburger Muehlenweg 10,
D-W 3110 Uelzen 5
GERMANY

FANDOM DIRECTORY PIRŠINIŲ KONKURSAUS

Kiekvienais metais Fandata Computer Services firma skelbia piršinių konkursus. Pagrindinis prizas 250 \$, du antri - po 100 \$. Piršiniai turi būti juodai balti strichiniai.

Smulkesnės informacijos teiraukitės pas "InfoSferos" leidėjus.

Amerikiečių Gelapo institute apklausa duomenimis populiariausias Amerikoje rašytojas yra Stivenas Kingas. Iš visų laikų rašytojų labiausiai JAV žinomas Markas Tvenas (jį žino 97% apklaustųjų), S. Kingo žino 78%, M. Tveno knygas skaitė 86%, S. Kingo - 43%. Tačiau skaitytojų simpatijos S. Kingo pusėje. Štai kaip atrodo populiariausių rašytojų sąrašas:

- 1 - Stivenas Kingas
- 2 - Denilas Stilas (Danielle Steel)
- 3 - Lui L'Asur (Louis L'Amour)
Sidnis Šeldonas (Sidney Sheldon)
- 4 - Džimsas Mišneras (James Michener)
Viridžinija Endrius (V. C. Andrews)
- 5 - Čarlzas Dikensas
Markas Tvenas
Ernėtas Hemingvėjus
Džonas Stejnubekas
Viljamas Šekspyras
Tomas Klensis (Tom Clancy)
- 6 - Robertas Laidenas (Robert Ludlum)
Izėkas Azimovas (Isaac Asimov)
Dž. R. R. Tolkiensas (J. R. R. Tolkien)
Dikas Frensis (Dick Francis)
Aleksas Heilis (Alex Haley)

Amerikiečiai menkai vertina pasaulinę klasiką. Melvilo knygas skaitė 24% apklaustųjų, Tolstojaus - 21%, Dž. R. R. Tolkiensas - 16%, Apdaiko - 12%. Tiesa, dabar Amerikoje skaito daugiau negu prieš 15 metų: daugiau negu 5 knygas per metus skaitė 48% apklaustųjų (1975 m. - 37%), nei vienos - 16% (1975 m. - 8%).

Leikraščio "Moskovskije novosti" ir leidybinė agentūra "APOKRIF" išleido pirmąjį fantastikos ir futurologijos žurnalą "JIESLI" (ЖИЭЛИ). Redaktorius A. Šalganovas ir V. Bakanovas. Žurnale spausdinami P. Anderseno, R. Hainleino, R. Želiazky, D. Hjustono, A. Besterio ir kitų rašytojų apsakymai, publikuojami sociologiniai ir futurologiniai straipsniai.

Moskvoje pasirodė žurnalas "Fantastika dlia vsech" ("Fantastika visiems"). Tai, kaip rašoma paantraštyje, nepriklausomas mokslinės fantastinės literatūros, idomių hipotezių ir dokumentų žurnalas. Autorius nenurodytas. Pirmajame numeryje - A. Morua, E. F. Raselo, R. Seklio, D. Starikovo, V. Lisino apsakymai, straipsniai, ištraukos iš periodikos.

Novosibirske išleistas pirmas fantastikos, detektyvų, pasakų žurnalas "Mešta" (Свајонъ) numeris. Redaktorius V. Karpovas. Žurnale - rusų ir užsienio autorių kūriniai, straipsniai, iliustracijos.

Dnepropetrovake pradėtas leisti publicistikos, literatūros ir meno žurnalas "Kentaur". Vyr. redaktorius M. Larinas. Pirmajame numeryje publikuojamas pirmas H. Harisono trilogijos "Mirties pasaulis" romanas.

Peterburgo leidykla "Borėj" ir Kijevo informacijos centras "Bejum" išleido literatūros ir meno leidinį "FLINT" ("Fantastišeskaja literatūra i Naušnoje Tvorčestvo"). Vyr. redaktorius V. Začaras. Pirmajame numeryje - užsienio ir rusų autorių kūriniai.

Minske išleistas fantastikos žurnalas "Fantakrim MEGA". Vyr. redaktorius J. Šuras. Žurnale spausdinami rusų ir baltarusų fantastiniai apsakymai, pateikiami straipsniai, žinutes, piešiniai.

1991 m. gegužės 24 d. Jekaterinburge (buv. Sverdlovske) įvyko kasmetinio rusų fantastikos prizo "Aelita" žvaždė. "Aelitos" laureatu tapo Vladimiras Michailovas. Už geriausią pirmąją knygą prizas "Start" iškėtas Viacheslavui Rybakovui. I. Jefremovo prizas už indėlių vyntant fantastiką iškėtas Igoriui Chalybadžai.

1991 m. balandžio 27 d. Niujorko "Rusvelto" viešbutyje įvyko tradicinis banketas, surengtas "Nebula" prizo iškėtimo proga. Ši prizą isteigė Amerikos rašytojų fantastų asociacija, tad ir iškėtimo ceremonijai vadovavo šios organizacijos prezidentas Benas Bova. "Didžiojo Meistro" vardą už visą kūrybą gavo žinomas amerikiečių fantastas ir leidėjas Lesteris del Rėjus (Lester del Rey). Už geriausią romaną "Nebula" skirta Ursulai Le Gen (Ursula K. Le Guin) Jos ketvirtoji tymsus fentzi stiliumi parašyto ciklo dalis "Tehanu: Paskutinė žemjūros knyga" (Tehanu: The Last Book of Earthsea) pripažinta geriausia. Įdomu tai, kad U. Le Gen visiškai nesitikėjo laimėti ir ne tik nestvyko į banketą, bet ir niekam nepatikėjo stieimti prizo. Apsakos kategorijoje premija iškėta Džo Holdemanui už apsaką "Hemingvejus mistifikacija" (Joe Haldeman, "The Hemingway Hoax"). Trumpos apysakos kategorijoje - Tedui Čianui už apsaką "Babilono bokštas" (Ted Chiang, "Tower of Babylon"). Verta pažymėti, kad tai buvo pirmasis publikuotas jaunojo autoriaus kurinys, išspausdintas "Omni" žurnale. Apsakymų kategorijoje "Nebula" pelnė Teri Bisons už apsakymą "Meškos atranda ugnį" (Terry Bisson, "Bears Discover Fire").

Vilniaus planetariumas
Respublikiniai moksleivių techninės
kūrybos rūmai
Vilniaus fantastų klubas "Dorado"

s k e l b i a
respublikinį konkursą
"VISATA IR ŽMOGUS"

Siųskite mums savo dar nepublikuotus fantastinius apsakymus, apysakas, eilėraščius, piešinius, grafikos darbus, straipsnius fantastikos, astronomijos, kosmonautikos temomis, hipotezes ir idėjas. Taip pat astronominius prietaisus, dangaus kūnų stebėjimo aprašymus, raketų ir kosminių aparatų modelius. Konkurse gali dalyvauti moksleiviai, besimokantis ir dirbantys jaunimas.

Darbus siųskite šiuo adresu:

Konkursui "Visata ir žmogus"
RMTKR,
Žirmūnų lb,
2012, Vilnius

Siųsdami darbus nurodykite savo amžių ir tikslų adresą.
Darbai priimami iki šių metų kovo 10 d.!!!

Konkurso rezultatų aptarimas ir nugalėtojų apdovanojimas vyks gegužės 2 d. Vilniaus planetariume.

Herta Matulionytė

KIAUŠINIENĖ

Erdvėlaivio virtuvėlėje astrofizikas Aleksas kepa kiaušiniene. Įeina biologas Vincas ir įsispoko į keptuvę.

- Na, biologe, - teiraujasi Aleksas, - kas buvo pirmas: kiaušinis ar višta?

- Kiaušinis, - nė nemirktelėjęs atsako Vincas. - Matai, ne iš kiekvieno kiaušinio išsivysta višta.

- Taip. Kartais tokie sėdūnai kaip aš juos suryja, pritaria astrofizikas sūdydamas kiaušiniene.

- Tai ir blogiausia, - sušnibda staiga nulidęs Vincukas. - Tu iš kurios šaldymo kameros kiaušinius emei?

- Iš tos, kuri prie ryšio ekrano. O ką?

Pro biologo lūpas prasiveržia dejonė. Jis užsimerkia, o paskui pakeičia akis į lubas.

- Jie gi trofėjiniai, ne iš žemės. Ką aš dabar institute pasakysiu? Kad unikalius faunos pavyzdžius drėgus surijo? Druska pasibarstydamas!

ŠIABUVIAI

Astrofizikas Aleksas ir biologas Vincas nusileidžia į žydrą, itin pa-našią į žemę planetą. Ten juos, besidžiaugiančius dar neužteršta gamta, pagaua šiabuviai. Klykdamai iš džiaugsmo pririša kosmoso užkariautojus prie medžių, užkuria laužus, kaisia ant jų didelius katilus...

Biologas ramiom ištikimom akim žiūri į dangų.

Astrofizikas spūrdą, paskutiniiais žodžiais keikia šiabuvius ir nenu-sisekusį likimą.

Staiga biologas Vincukas, iki šiol oriai laikęsis, gailiai pravirksta.

- Taip, galima gyvenimo... - nustebintas pernelg greitai pasikeitusios draugšio nuotaikos sumirna astrofizikas.

- Nee, - šniukšioje nosimi biologas, - aš tik dabar supratau, kad mus suriję jie išgaiš...

"Bantam Books" leidykla iš kino kompanijos "Lucasfilms" nupirko teisę išleisti kaip knygą trilogiją, vaizduojančią "Žvaigždžių karų" filmo herojų nuotykius. Ją rašys Timotis Zanas. Pirmasis tomas, pavadintas "Imperijos palikuonis", jau užbaigtas ir teigiamai įvertintas "Lucasfilms" vadovų. "Lucasfilms" kompanija neplanuoja statyti naujų "Žvaigždžių karų" serijos filmų iki šio amžiaus pabaigos, o vėliau jei ir statys, tai jau ne esamos kino trilogijos tęsinį, o jos priešistorę. Taigi tęsinys bus tik knygose. "Bantam" vadovai nutyli, kiek sumokėjo, tačiau leidinys, manoma, bus tiek populiarus, kad padengs visas išlaidas

"S F e r a"

Vilnius fantastų klubo "Dorado" nariai, susibūrę į uždaryją akcinę bendrovę "Ilmis", išleido pirmąjį fantastikos žurnalo "Sfera" numerį. Jame rasite Roberto Šeklio apsakymus "Diplomatinis imunitetas", "Minties kvapas", "Ar tau gera, kai aš darau šitaip?", "Paklausk", "Jis sakė esęs Smitas", "Kautynės", trumpą straipsnelį apie autorių, Virdsilo Pinlėjaus iliustracijas.

Žurnalo kaina (atsižvelgus į rublio nuvertėjimą ir mokesčius) - 6 rb. su persiuntimu paštu - 11 rub.

Dar neturintys "SFeros" ir pageidaujantys ją įsigyti siųskite paštu perlaides "InfoSFeros" adresu!

Kuomet pasirodys antrasis "SFeros" numeris ir kokia bus jo kaina, dar negalime pasakyti.

D Ė M E S I O !

Kainos taip sparčiai kyla, kad nebespėjame jų veltis. Štai šios "InfoSFeros" padauginimas pačiu pigiausiu tarifu kainuoja 4,60 rub., o kur dar pašto išlaidos, kurios vėl padidėjo!

Todėl prašytume tuos, kas nori gauti antrąjį ir vėlesnius "InfoSFeros" numerius atsiųsti 12 rub. pašto perlaide redaktoriaus vardu. Tai liečia ir tuos, kas buvo anksčiau užsisakę mūsų leidinį. Kuriam laikui užteks šių pinigų, dabar niekas pasakyti negali.

Vilniaus fantastų klubo "DORADO"
informacinis leidinys "InfoSfera"
1992 m. sausis, Nr. 1(11)

Redaktorius Gediminas Beresnevičius

© "Dorado", 1992

Redakcijos adresas:

*2040, Vilnius, Antakalnio 65-33

Parangta 1992 01 31

Tiražas 93 egz.

Dauginio "Komprojektas", Užs. Nr. 38.

